

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/66/2025
Identifikačné číslo spisu:	2518200798
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2518200798.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. S. O., narodeného XX. A. XXXX, S., R. XXXX/XXX, proti žalovanému Z. K., narodenému XX. X. XXXX, M. H. N., S. D. XXXX/XX, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-6C/16/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 05. marca 2024 sp. zn. 24Co/119/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. júna 2023 č. k. 6C/16/2018-435 výrokom I. žalobu o určenie vlastníckeho práva zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 05. marca 2024 sp. zn. 24Co/119/2023 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. V zhode so súdom prvej inštancie dospel za použitia ustanovenia § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal (17. mája 2024) dovolanie žalobca, ktorého v čase spísania a podania dovolania zastupoval advokát JUDr. Peter Aulický, Česká republika, Hodonín, Dolní Váhy 3940/2.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

8. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

9. V danom prípade dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP).

10. Žalobca, ktorý bol v čase spísania a podania dovolania zastúpený advokátom JUDr. Petrom Aulickým, podaním (č. l. 582) doručeným súdu prvej inštancie 27. augusta 2024 oznámil konajúcemu súdu, že v plnom rozsahu odvoláva všetky plnomocenstvá udelené advokátovi JUDr. Petrovi Aulickému, Hodonín, Česká republika, na jeho zastupovanie o. i. aj v právnej veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-6C/16/2018. Odvolaním splnomocnenia došlo k zániku jeho právnych účinkov a voči súdu sa stalo účinným dňom, kedy ho žalobca súdu oznámil (§ 92 ods. 3 CSP), t. j. 27. augusta 2024.

11. Podľa § 92 ods. 3 CSP odvolanie splnomocnenia stranou alebo výpoveď splnomocnenia zástupcom sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili.

12. Odvolanie alebo výpoveď splnomocnenia sú jednostrannými právnymi úkonmi, ktoré sú adresované druhému účastníkovi dohody o zastúpení. V dôsledku právnych účinkov niektorého z týchto úkonov splnomocnenie zaniká. Súd a iné subjekty v rámci uskutočňujúceho sa sporového konania, ktoré sa nachádzajú mimo zaniknutého vzťahu zastúpenia, nemajú o reálnom zániku splnomocnenia vedomosť a sú oprávnené legitímne konať s dôverou v platnosť a záväznosť pôvodne predloženého splnomocnenia. Civilný sporový poriadok z tohto dôvodu v § 92 ods. 3 CSP ustanovuje, že odvolanie alebo výpoveď splnomocnenia sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili. Pre súd teda nie je relevantné, kedy zaniklo splnomocnenie odvolaním alebo výpoveďou, ale kedy došlo k oznámeniu tejto skutočnosti do konania (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha : C. H. Beck, 2022. s. 353.).

13. Žalobca požiadavku povinného zastúpenia v dovolacom konaní advokátom od 27. augusta 2024 nespĺňa, keďže súčasne s odvolaním splnomocnenia nepredložil splnomocnenie inému advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní. V dôsledku toho dovolateľ ipso iure zmaril uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu vo svoj prospech. Ako už bolo konštatované, v danej veci poučenie rozsudku odvolacieho súdu obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní vrátane povinnosti spísania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Z tohto dôvodu nebol súd prvej inštancie povinný (a zároveň ani oprávnený) vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania pred predložením súdneho spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

14. Vzhľadom na uvedené v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP vzťahujúca sa na celé dovolacie konanie, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim o. i. v profesionalite advokáta vytváranie predpokladov pre vyššiu kvalitu vedenia súdneho konania, jeho efektívnosť a hospodárnosť.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.